

PREDIKTORY POSTUPU DO FINÁLE EUROVIZE

Eurovize je mezinárodní hudební soutěž pořádaná každoročně od roku 1956 Evropskou vysílací unií. Soutěže se účastní převážně evropské země. Každou zúčastněnou zemi reprezentuje vybraný interpret s jednou soutěžní písní, se kterou vystupuje živě na pódiu v rámci soutěžního systému zahrnujícího semifinále a velké finále. O postupu do finále i celkovém vítězi Eurovize rozhodují poroty a diváci ze zúčastněných zemí (European Broadcasting Union, n.d; Encyclopædia Britannica, 2026).

Cílem této práce je analyzovat faktory, které mohou ovlivňovat pravděpodobnost postupu do velkého finále. K tomuto účelu je využita logistická regrese. Analyzovaná data byla získána z veřejně dostupné databáze webové stránky Kaggle¹. Dataset obsahuje informace o všech soutěžních písních od roku 2009. Pro účely analýzy byly odstraněny záznamy týkající se tzv. „Big Five“, tedy zemí, které postupují do finále automaticky. Po této úpravě dataset obsahuje celkem 483 záznamů, představujících jednotlivé soutěžní skladby.

PROMĚNNÉ

Závislá proměnná:

- **Postup do finále** (0 = nepostup, 1 = postup). Pro účely analýzy je postup operacionalizován jako umístění mezi deseti nejlepšími účastníky v semifinále.

Kategorické nezávislé proměnné:

- **Hudební žánr:**
  - Pop (referenční skupina)
  - Rock
  - Tradiční
  - Taneční hudba
  - Balady/opera
- **Jazyk skladby:**
  - Pouze angličtina (referenční skupina)
  - Jiný jazyk nebo kombinace jiného jazyka s angličtinou
- **Pohlaví interpreta/ů:**
  - Ženy (referenční skupina)
  - Muži
  - Smíšené skupiny

Spojitě nezávislé proměnné:

- **Pořadí vystupování v semifinále** – proměnná byla centrována odečtením průměru za účelem snížení multikolinearity s kvadratickým členem.
- **Kvadratický člen pořadí vystoupení** – druhá mocnina centrovaného pořadí vystoupení byla zahrnuta do modelu pro zachycení případného nelineárního vztahu mezi pořadím vystoupení a šancí na postup (např. vyšší šance na postup na začátku a konci semifinále).
- **Počet hlavních zpěváků**
- **Počet doprovodných tanečníků**

---

¹ Data a další informace o této zprávě jsou dostupné na adrese <https://dostal.vyzkum-psychologie.cz/stat4?i=841>

VÝSLEDKY

Výsledky logistické regrese jsou shrnuty v Tabulce 1. Pro interpretaci odhadnutých parametrů je využit ukazatel odds ratio (OR, poměr šancí), který vyjadřuje, kolikrát se změni šance na postup do finále při změně dané proměnné o jednotku (v případě spojitéch proměnných) nebo ve srovnání s referenční kategorií (v případě kategoriálních proměnných), za předpokladu, že ostatní proměnné v modelu zůstávají konstantní.

Statisticky významný vliv byl prokázán u proměnné **počet tanečníků** (OR = 1,188; $p = 0,016$). Hodnota odds ratio vyšší než 1 indikuje pozitivní vliv na šanci postupu. Tento výsledek lze interpretovat tak, že každý dodatečný tanečník zvyšuje šanci na postup do finále přibližně o 18,8 %.

Dále se jako statisticky významný ukázal **hudební žánr označený jako tradiční** (OR = 3,027; $p = 0,008$). V případě kategoriálních proměnných se interpretace vztahuje k referenční kategorii, kterou je zde žánr pop. Hodnota poměru šancí 3,027 znamená, že skladby tohoto žánru mají přibližně trojnásobnou šanci na postup do finále ve srovnání s popovými skladbami.

Hraničně statisticky významný výsledek (na 5% hladině významnosti) byl zjištěn u proměnné jazyk skladby. U skladeb obsahujících jiný jazyk kromě angličtiny bylo odhadnuto odds ratio 0,640 ($p = 0,051$). Hodnota menší než 1 indikuje negativní vztah, tedy nižší šanci na postup. Konkrétně to znamená, že tyto skladby mají přibližně o 36 % nižší šanci na postup do finále ve srovnání se skladbami zpívanými pouze v angličtině.

Tabulka 1

Odhad parametrů modelu

	Odds ratio	95% CI	p
Pořadí semifinále ²	1,000	[0,992, 1,009]	0,934
Pořadí semifinále	1,083	[0,925, 1,268]	0,323
Počet zpěváků	0,959	[0,751, 1,225]	0,736
Počet tanečníků	1,188	[1,032, 1,367]	0,016
Balady/opery	1,502	[0,939, 2,402]	0,089
Tradiční	3,027	[1,329, 6,892]	0,008
Rock	1,020	[0,495, 2,100]	0,958
Taneční hudba	1,625	[0,829, 3,184]	0,158
Jiný jazyk	0,640	[0,409, 1,002]	0,051
Muži	1,364	[0,905, 2,057]	0,138
Smíšené skupiny	1,093	[0,500, 2,391]	0,823

Kvalita modelu byla ověřena pomocí Nagelkerkeho R^2 , které dosahuje hodnoty 0,104. Tato hodnota naznačuje spíše nižší míru vysvětlující schopnosti, tedy že model vysvětluje pouze omezenou část variability závislé proměnné. Teoreticky dokonalý model by dosahoval hodnoty 1.

ZÁVĚR

Jako statisticky významné prediktory postupu do finále se v modelu ukázaly proměnné počet tanečníků a hudební žánr označený jako tradiční. Skladby tohoto žánru jsou často zpívané jazykem dané země a obsahují prvky typické pro její kulturu. Je však třeba zdůraznit, že analyzovaný dataset pochází z veřejně dostupného fanouškovského zdroje, ve kterém je klasifikace hudebních žánrů zjednodušená a do určité míry subjektivní. Celkově náš model vykazuje spíše nižší vysvětlující schopnost (Nagelkerkeho $R^2 = 0,104$), což naznačuje, že na postup do finále působí i další faktory, které nebyly v analýze zahrnuty.

ZDROJE

Encyclopædia Britannica. (2026, 10. dubna). *Eurovision Song Contest*.
<https://www.britannica.com/art/Eurovision-Song-Contest>

European Broadcasting Union. (n.d.). *Frequently Asked Questions*.
<https://www.eurovision.com/faqs/>